

ג' אייר תשע"ח

בעניין שימוש בכלים שידוע שבושל בהם בשר כשר לבני ספרד

נשאלתי לגבי מקומות בכשרות רבנות רגילה כגון בתי מלון, אולמות, וכו' ששם משתמשים בבשר כשר כשיטת הרמ"א וכן הבישולים נעשים בצורה שההדלקה בידי יהודי וההנחה בידי עכו"ם, מה יהיה הדין הכלים לאדם ספרדי שבא לסעוד שם, והרבה נפוץ היום שמביאים משגיח חיצוני ועושים אירוע מהדרין במקומות הללו ופעמים ולא מכשירים את הכלים אלא רק מביאים בשר חלק ופרודוקטים מהדרין ומבשלים בכלים הללו, אקדים ואומר שבשר לא חלק הכוונה שבמישור נתמעכו סרכות שלדעת מרן זה טרף לספרדים וזה לשון מרן השו"ע חלק יו"ד סימן לט סעיף י "כל מקום שאסרו סרוכת הריאה אין הפרש בין שתהא הסירכא דקה כחוט השערה בין שתהא עבה וחזקה ורחבה כגודל ולא כאותם שממעכים ביד ואם נתמעכה תולים להיקל וכל הנוהג כן כאילו מאכיל טריפות לישראל", ולכן כיוון שיש מחלוקת כזו בדאורייתא יש גם לאשכנזים יראי ה' להחמיר בפרט שהרמ"א בעצמו בסעיף יג כתב שזה קולא גדולה, יוצא מכאן שבידיעה שבושל בשר כשר בכלים הכלים נטרפים וחייבים לעבור הגעלה כדין, יש ספיקות שכתבו הפוסקים שיש להסתמך עליהם אבל אינם בנידון דידן, ואבאר כתב היביע אומר חלק יו"ד חלק ה סעיף ג על מקרה שאדם הגיע לאירוע של אשכנזי ולא ידוע עם הבשרים שם חלק או כשר, מותר לאכול מכוח ס"ס, ספק זה לא כשר אלא חלק, וספק שני האם באמת ההלכה היא כדברי הרמ"א, אך כל זה באינו יודע אבל כיום אנשים כן מבררים ויש מודעות בפרט שיש בעוונותינו הרבים הרבה זיופים ותקלות שכל אדם בר דעה יראי ה' מברר לפני שאוכל בבתי הסעדה למיניהם, וכן כתב בילקו"י חלק איסור והיתר כרך א עמוד קכ. שהמתארח אצל חברו שלא מקפיד על אכילת חלק מותר לאכול תבשיל שבושל בכליו וכל זה מטעם ספק ספיקא שהרי סתם כלים אינן בני יומן וכן האם ההלכה נפסקה כדעת הרמ"א. וכדבריו לצרף ספק מדין סתם כלים אינן בני יומן, זה אינו בנידון הזה כי סתם כלים זה הכוונה שלא יודעים עם השתמשו בהם אז דינם כמו כלים שעברו עליהם מעת לעת מהשימוש האחרון ונפגם הטעם, אך בוודאי ידוע ואגלווי מילתא לכולם שנערך אירוע אתמול ובוודאי והשתמשו בכלים ובתנורים הללו לאירוע בכשרות רגילה, ויש שרצו לצרף את דעת ר"ת ורש"י ועוד, שלינת לילה פוגמת, אבל זה אינו כי ידוע לכל אדם שמנה אחרונה מוציאים לפחות בשעה עשר בלילה ואין כאן לינת לילה ללא שימוש בכלים, וגם נגיד ונפגם הטעם כגון שאתמול לא היה אירוע, או שעושים אירוע ביום ראשון ובשבת המקום היה סגור לכתחילה וודאי שחייב להכשיר את הכלים כי הטעם פגום זה בדיעבד עם בושל כבר התבשיל אז הדין שיהיה מותר אבל לכתחילה חכמים גזרו שאדם לא יבשל בכלים כאלו ללא הכשר ויבוא לטעות וישתמש גם בבן יומו, ואין להביא ראיה מחלב דבני ריינוס ששם קיבלו בחומרא לא לאכול את החלב שלהם לכן את הכלים לא אסרו ויותר מזה שאפילו תבשיל שהתבשל איתו ביחד היו אוכלים אבל לא את החלב עצמו ואע"פ שלא בטל בשישים כך כתב הש"ך ס"ד יב והט"ז ס"ק ט כי זה רק חומרא ולא מעיקר הדין משא"כ בנידון דידן מעיקר הדין מרן מטרף ויוצא כך מלשונו.

לעניות דעתי יוצא מדברים אלו שלכתחילה חייב להכשיר את הכלים האלו ולא להסתמך על כל מיני צירופים וקולות בפרט לציבור בני התורה המקפידים קלה כבחמורה ויש לדרוש הכשר כלים כדבעי באירועים מהדרין ולוודאות שדבר זה מתבצע ללא פשרות ואדם שבכל אופן נקלע לאירוע ויש לו את הספקות שכתבו הפוסקים יכול להסתמך עליהם.

הכו"ח למען קדושת הכלל

